

GUIA DOCENT

PREHISTÒRIA (14569)
LLICENCIATURA EN HISTÒRIA (PLA 2000)
CURS ACADÈMIC 2005-2006

PROFESSORS:

Teresa Orozco Köhler (Grup A)

Paula Jardón Giner (Grup B)

J.L. Peña / Teresa Orozco (Grup C)

Manuel Pérez Ripoll (Grup D)

I.- DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura:	Prehistòria
Caràcter:	Troncal
Titulació:	Llicenciat en Història
Cicle:	Primer cicle; Primer curs
Departament:	Prehistòria i Arqueologia
Professor/es responsable/s:	Teresa Orozco Köhler Departament de Prehistòria i Arqueologia 1r Pis Edifici Departamental José Luis Peña Departament de Prehistòria i Arqueologia 2n Pis Edifici Departamental Manuel Pérez Ripoll Departament de Prehistòria i Arqueologia 1r Pis Edifici Departamental Paula Jardón Giner Departament de Prehistòria i Arqueologia 2n Pis Edifici Departamental

II.- INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

L'assignatura "Prehistòria" és una matèria troncal de primer curs de la Llicenciatura d'Història (Pla 2000), impartida en els dos quadrimestres del curs (assignatura anual).

Pretén oferir un panorama general de la Prehistòria i proporcionar a l'alumne coneixements bàsics sobre la Prehistòria, així com les ferramentes conceptuals i metodològiques que possibiliten a l'alumnat prosseguir amb els estudis d'assignatures de cursos superiors relacionades amb els temps prehistòrics però especialitzades en zones geogràfiques concretes (Prehistòria de la Península Ibèrica en segon curs, Prehistòria de la façana mediterrània peninsular en tercer curs).

S'ha tractat de combinar l'ordre cronològic amb una estructuració temàtica que permetrà, al mateix temps, propiciar la reflexió i discussió sobre temes importants en Prehistòria. L'alumnat arriba a esta assignatura de primer curs amb pocs coneixements i habilitats relacionats amb esta matèria. Es pretén que, al finalitzar el curs, els estudiants puguin seguir amb facilitat qualsevol tema relacionat amb la Prehistòria. Per això, esta assignatura exigeix combinar classes teòriques i pràctiques on es puguin assimilar els conceptes teòrics bàsics del curs a base de realitzar treballs sobre la matèria gràcies a diferents lectures i visites a Museus i exposicions de Prehistòria.

III.- VOLUM DE TREBALL

Fa referència al total d'hores, presencials i no presencials, que hipotèticament dedica l'estudiant a l'assignatura. Esta assignatura té una càrrega de 9 crèdits, distribuïts al llarg de 30 setmanes (15 setmanes cada quadrimestre) i la distribució del volum de treball per a l'estudiant és la següent:

ASSISTÈNCIA A CLASSES.

- Assistència a classes teòriques: 1'5 hores/setmana x 30 setmanes = 45 hores curs.
- Assistència a classes pràctiques: 0'5 hores/setmana x 30 setmanes = 15 hores curs.

ESTUDI GENERAL I PREPARACIÓ D'EXÀMENS. *És el temps dedicat a preparar classes i exàmens.*

- Estudi habitual de continguts per a la preparació de les classes teòriques: 40 hores.
- Preparació de treballs pràctics de classe: 20 hores
- Estudi per a la preparació d'exàmens: 65 hores.

REALITZACIÓ D'UN TREBALL EN GRUP

- 1 treball/curs = 20 hores/curs

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES. *Es tracta de les hores que l'estudiant dedicarà a xerrades i orientació per part del professor (tutories programades...), assistència a seminaris o un altre tipus d'activitats guiades.*

- Assistència a tutories programades: 5 hores/curs
- Assistència a seminaris o altres activitats guiades: 5 hores/curs
- Preparació de seminari o treball relacionat amb altres activitats guiades: 5 hores/curs

REALITZACIÓ D'EXÀMENS. *Hores que l'estudiant dedica a realitzar exàmens i proves o controls d'avaluació.*

- Realització d'exàmens i/o proves d'avaluació: 5 hores/curs

En síntesi:

Hores/curs

ASSISTÈNCIA A CLASSES TEÒRIQUES	45
ASSISTÈNCIA A CLASSES PRÀCTIQUES	15
ESTUDI I PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES	40
ESTUDI I PREPARACIÓ DE CLASSES PRÀCTIQUES	20
ESTUDI I PREPARACIÓ D'EXÀMENS	65
REALITZACIÓ TREBALL EN GRUP	20
REALITZACIÓ D'EXÀMENS	5
ASSISTÈNCIA A TUTORIES PROGRAMADES	5
ASSISTÈNCIA A SEMINARIS I ACTIVITATS	5
PREPARACIÓ SEMINARI O ALTRES ACTIVITATS	5
TOTAL VOLUM TREBALL	225

IV.- OBJECTIUS GENERALS

Els objectius generals de l'assignatura "Prehistòria" són els següents:

- Presentar una visió àmplia de la Prehistòria en els seus distints camps, homogeneïtzant el nivell amb què els alumnes arriben a la Universitat des de l'ensenyament secundari.
- Aconseguir que l'alumnat aconsegueixi una terminologia bàsica en Prehistòria, que sàpiga expressar-se amb la precisió requerida en l'àmbit d'aquesta Ciència, formulant idees, conceptes i relacions entre ells, i sent capaç de raonar en termes científics.
- Dotar de la capacitat operativa per a aplicar i relacionar els diferents conceptes, així com dominar els distints procediments per a la resolució de problemes. Es pretén que l'alumne sàpiga interpretar els resultats i discutir si són raonables.
- Mostrar la interrelació de la Prehistòria amb altres disciplines.
- Oferir uns coneixements necessaris per a afrontar altres assignatures de la Llicenciatura, en el mateix curs o cursos superiors.
- Introduir l'alumne en el treball experimental en Prehistòria.
- Ensenyar mètodes de treball i estudi, com l'ús de bibliografia complementària així com analitzar textos científics o elaborar informes de treball.
- Fer que l'alumne siga capaç de planificar les seves activitats de cara a l'aprenentatge, ja siga individualment o en grup, buscant, seleccionant i sintetitzant informació en les distintes fonts bibliogràfiques.

V.- CONTINGUTS

En "Prehistòria" s'aborda l'estudi de les cultures en les etapes anteriors a l'aparició de l'escriptura. Es presta especial atenció als processos de canvi cultural. Per a l'ordenació de la matèria utilitzem l'eix vertical de la seqüència cronològica tradicional, compaginant-lo amb la necessària visió horitzontal de les cultures, quant a la seva distribució i relacions. El resultat són els sis grans blocs que comprèn el programa:

1.- Introducció a la Prehistòria: Concepte, Historiografia i Metodologia.

Aquest bloc es considera una introducció a la disciplina, i en els apartats s'explica tant el concepte, fonaments científics i orientacions de la Prehistòria, com els mètodes i fonts utilitzats per la investigació prehistòrica.

2.- El Quaternari. La formació de la Humanitat.

Aquest bloc aborda qüestions cronològiques i de reconstrucció paleoambiental, així com un apartat referit al procés d'hominització, mostrant una panoràmica general de l'evolució humana.

3.- Les societats caçadores i recol·lectores.

Els apartats d'aquest bloc integren continguts tecnològics, bioantropològics i socials. En ells es presenta el progrés cultural, físic i tecnològic de les societats caçadores i recol·lectores, incidint especialment en la fase més avançada del Pleistocé.

4.- Adaptacions ecològiques i culturals dels últims grups de caçadors i recol·lectors prehistòrics.

A més dels canvis paleoambientals que succeeixen durant el Tardiglaciari i l'Holocé, s'analitzen les transformacions econòmiques i socials que es produeixen en els grups humans, en el marc europeu i en el pròxim – oriental.

5.- Les primeres societats productores: el Neolític.

Els apartats d'aquest bloc presten especial atenció als aspectes teòrics sobre aquesta transformació econòmica, però també a l'anàlisi del procés de canvi en Orient Mitjà i Pròxim, així com en el marc europeu.

6.- Les societats complexes i els inicis de la civilització.

En aquest bloc es comenta tant el procés tècnic de la metal·lúrgia com les repercussions socioeconòmiques de la seva aparició. S'analitza el pas a la vida urbana en Pròxim Orient, així

com el canvi socioeconòmic i l'expansió poblacional en el continent europeu. Finalment, es perfilen les trajectòries de les societats jeràrquiques – estats prístins.

VI.- DESTRESES QUE CAL ADQUIRIR

El domini de l'assignatura suposa, no sols l'adquisició d'uns coneixements bàsics sobre Prehistòria, sinó també el desenvolupament, a través d'ella, d'una sèrie d'habilitats, mètodes i formes de raonament i competències que inicien l'estudiant en l'especificitat del “coneixement històric” i en les formes d'accedir a ell. Entre estes competències destaquen:

- Adquirir els coneixements bàsics imprescindibles en Prehistòria.
- Utilitzar correctament la terminologia emprada en prehistòria i familiaritzar-se amb la metodologia arqueològica.
- Reconeixement de les principals etapes prehistòriques.
- Comprensió del sentit dels coneixements adquirits, interrelació i aplicació dels mateixos.
- Adquirir soltesa en l'ús de diverses fonts bibliogràfiques.
- Adquirir capacitat de síntesi, per a poder reunir, de forma organitzada i coherent, informació o dades de procedència variada, mitjançant la realització dels treballs proposats tutelats i avaluats.

VII.- HABILITATS SOCIALS

Es tracta d'un conjunt d'habilitats, destreses, actituds i valors que l'estudiant haurà de configurar al llarg del seu aprenentatge i l'adquisició del qual haurà de realitzar-se a través de les diverses matèries que configuren el pla d'estudis de la carrera. És, per tant, un conjunt d'objectius compartits per tots els professors com a elements de caràcter social, ètic i acadèmic definitoris de la professió i de la llicenciatura d'Història:

- a) Comunicació oral i escrita adequada
- b) Capacitat de gestió de la informació
- c) Capacitat d'anàlisi i de síntesi
- d) Habilitats per a argumentar amb criteris racionals
- e) Aprenentatge autònom
- f) Treball en equip
- g) Motivació per l'esforç i per la qualitat
- h) Adquisició d'un compromís ètic amb l'entorn social

VIII.- TEMARI I PLANIFICACIÓ TEMPORAL

Assignatura: “Prehistòria”

Duració: 30 setmanes

	TEMA	Setmanes
1	INTRODUCCIÓ A LA PREHISTÒRIA: CONCEPTE, HISTORIOGRAFIA I METODOLOGIA. Concepte de Prehistòria. Evolució historiogràfica de la disciplina. Fonts i mètodes per a l'Anàlisi Prehistòrica.	2
2	EL QUATERNARI. LA FORMACIÓ DE LA HUMANITAT. Introducció a l'estudi del Quaternari. Marc geoclimàtic del Pleistocé i de l'Holocé. Panoràmica del procés d'hominització.	7
3	LES SOCIETATS CAÇADORES I RECOL·LECTORES. Els caçadors – recol·lectors al llarg de la Prehistòria. Formes de subsistència i ocupació territorial. Els primers grups humans: el Paleolític Inferior. Nous processos d'especialització i adaptació: els neandertals i el Paleolític Mitjà. L'expansió d'Homo Sapiens: el Paleolític Superior a Europa i els desenvolupaments extraeuropeus. Manifestacions simbòliques en el Paleolític europeu.	6
4	ADAPTACIONS ECOLÒGIQUES I CULTURALS DELS DARRERS GRUPS CAÇADORS I RECOL·LECTORS PREHISTÒRICS. Les transformacions ambientals del Postglaciari. El Mesolític a l'Orient Mitjà i Pròxim. L'Epipaleolític – Mesolític a Europa.	2
5	LES PRIMERES SOCIETATS PRODUCTORES: EL NEOLÍTIC. Transformacions tecnològiques, econòmiques i socials dels grups agricultors i ramaders. Teories sobre l'origen del Neolític. Centres de domesticació: el cas de Pròxim Orient. La neolitització d'Europa. El fenomen megalític.	7
6	LES SOCIETATS COMPLEXES I ELS INICIS DE LA CIVILITZACIÓ. Procés tècnic i implicacions socioeconòmiques de la metal·lúrgia. De l'Aldea a la Ciutat: el pas a la vida urbana al Pròxim Orient. Els grups calcolítics a Europa: expansió poblacional i canvi socioeconòmic. El fenomen Campaniforme. Les primeres societats aristocràtiques: el cas de l'Egeu. L'Edat del Bronze a Europa: el desenvolupament de les societats jeràrquiques.	6

IX.- BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA

1.- Bibliografia bàsica

- CABRERA, V.; BERNALDO DE QUIRÓS, F.; MOLIST, M.; AGUAYO, P. y RUIZ, A., 1992: *Manual de Historia Universal. I. Prehistoria*. Historia 16, Madrid.
- CANO, M.; CHAPA, T.; DELIBES, G.; MOURE, A.; QUEROL, M.A. y SANTONJA, M., 1987: *Manual de Historia Universal. Vol. I. Prehistoria*. Nájera, Madrid.
- CUNLIFFE, B. (ed.), 1998: *Prehistoria de Europa*, Oxford. Crítica, Barcelona.
- CHAMPION, T.; GAMBLE, C.; SHENAN, S. y WHITTLE, A., 1988: *Prehistoria de Europa*. Crítica, Barcelona.

- EIROA, J.J., 2000: *Nociones de Prehistoria General*. Ed. Ariel, Barcelona.
- FULLOLA, J.M. y NADAL, J. 2005: *Introducción a la Prehistoria. La evolución de la cultura humana*. Editorial UOC., Barcelona.
- V.V.A.A. 2000: *Historia de la humanidad*, vols. 1y y 2. Ed. Arlanza.

2.- Bibliografía complementària.

- ALCINA FRANCH, J (coord) 1998: *Diccionario de Arqueología*. Alianza, Madrid.
- ARSUAGA, J.L. y MARTÍNEZ, I. 1998: *La especie elegida. La larga marcha de la evolución humana*. Col. Tanto por Saber. Temas de Hoy, Madrid.
- A.A.V.V. 2000: *Los orígenes del hombre. De los primeros homínidos al Homo sapiens*. Ed. especial National Geographic – España. National Geographic Society.
- BERMÚDEZ DE CASTRO, J.M. 2002: *El chico de la Gran Dolina. En los orígenes de lo humano*. Crítica, Barcelona.
- BERNABEU, J. AURA, J.E. y BADAL, E. 1999: *Al Oeste del Edén. Las primeras sociedades agrícolas en la Europa mediterránea*. Ed. Síntesis. Historia Universal, 4. Madrid.
- BINFORD, L.R. 1988: *En busca del pasado*. Crítica, Barcelona.
- BLASCO, C. 1993: *El Bronce Final*. Síntesis, Madrid.
- CORBELLÀ, J.; CARBONELL, E.; MOYÀ, S. i SALA, R. 2000: *Sapiens. El llarg camí dels homínids cap a la intel·ligència*. Edicions 62, Barcelona.
- DELIBES, G. y FERNÁNDEZ-MIRANDA, M., 1993: *Los orígenes de la civilización. El Calcolítico en el Viejo Mundo*. Síntesis, Madrid.
- DÍEZ, C. MORAL, S. y NAVAJO, M. 2005: *La Sierra de Atapuerca. Un viaje a nuestros orígenes*. Fundación Atapuerca. Burgos.
- DICKINSON, O. 2000: *La Edad del Bronce Egea*. Akal, Madrid.
- FERNÁNDEZ MARTÍNEZ, V., 1989: *Teoría y método de la Arqueología*. Síntesis, Madrid.
- GAMBLE, C., 1990: *El poblamiento paleolítico de Europa*. Crítica, Barcelona.
- GAMBLE, C. 2001: *Las sociedades paleolíticas de Europa*. Ed. Ariel. Barcelona.
- LICHARDUS, J.; LICHARDUS-ITTEN, M.; BAILLOUD, G. y CAUVIN, J., 1987: *La Protohistoria de Europa. El Neolítico y el Calcolítico*. Labor, Barcelona. MENENENDEZ, M.; JIMENO, A. y FERNÁNDEZ, V.M. 1997: *Diccionario de Prehistoria*. Alianza, Madrid.-
- MOHEN, J.P., 1992: *Metalurgia prehistórica. Introducción a la Paleometalurgia*. Masson, Barcelona.
- MOURE, A. y GONZÁLEZ MORALES, M.R., 1992: *La expansión de los cazadores. Paleolítico Superior y Mesolítico en el Viejo Mundo*. Síntesis, Madrid.
- QUEROL, M.A., 1991: *De los primeros seres humanos*. Síntesis, Madrid.
- REDMAN, C., 1990: *Los orígenes de la civilización. Desde los primeros agricultores hasta la sociedad urbana en el Próximo Oriente*. Crítica, Barcelona.

- RENFREW, C. y BAHN, P., 1993: *Arqueología. Teorías, métodos y práctica*. Akal, Madrid.
- SANCHIDRIAN, J.L. 2001: *Manual de Arte Prehistórico*. Ariel, Barcelona.
- TREUIL, R. et al. 1992: *Las civilizaciones egeas del Neolítico y la Edad del Bronce*. Labor, Barcelona.

X.- METODOLOGIA

Per al desenvolupament d'aquesta assignatura no es requereixen uns coneixements previs específics. Atès que és una assignatura de primer curs i de caràcter general, la majoria dels continguts són nous per a l'estudiant.

L'assignatura té dos parts amb una metodologia ben diferenciada: teoria i pràctiques a l'aula. Les classes s'imparteixen a raó de 2 hores presencials per setmana.

A l'aula, el professor exposarà i explicarà aquells elements fonamentals que han de guiar l'estudiant en l'estudi i comprensió del tema en qüestió, utilitzant els mitjans adients (classe magistral, projecció d'imatges per mitjà de presentacions Power point i/o vídeos). És fonamental que l'estudiant realitze, de forma prèvia a l'exposició del professor i a cada tema, una lectura d'aquell manual o d'aquells textos que prèviament se li indicaran. Aquesta lectura i preparació serà obligatòria i objecte d'un control o avaluació contínua.

El component pràctic de l'assignatura suposa 1/3 del total d'hores assignades a cada tema. Durant aquest temps s'aprofundirà, a través de materials diversos, en aquells aspectes que es consideren més importants o significatius del tema. Els materials seran lliurats pel professor als alumnes. Aquestes classes seran participatives i els estudiants assumiran, rotativa i alternativament, la responsabilitat de la seva exposició. També, la preparació i participació en les classes pràctiques serà obligatòria i objecte d'avaluació.

Realització d'un treball de grup:

A efectes de la realització d'aquest treball d'iniciació, tots els estudiants de primer curs de la Titulació d'Història seran distribuïts en grups de cinc membres, assignant-se cadascú d'ells a un professor o professora de primer curs.

La formació de grups respondrà a les propostes dels estudiants i, si cal, a les propostes dels professors, per a garantir l'equilibri en l'assignació d'una mitjana de tres grups per professor. La composició dels grups es tancarà definitivament al llarg del mes de novembre.

El tema serà proposat a l'equip per part del professor responsable, d'acord amb els resultats d'una coordinació i planificació entre totes les àrees de coneixement i els professors encarregats de la docència de primer curs. Això vol dir, entre altres coses, que un grup d'estudiants pot realitzar un treball orientat per un professor d'Història Antiga, mentre que els membres d'un altre grup ho poden fer sota la direcció d'un professor d'Història Contemporània, etc.

Només es realitzarà un treball en equip per curs, almenys quant a les matèries troncales, el qual tindrà la seva corresponent valoració i la seva equivalència en hores de dedicació en **cadascuna de les assignatures troncales**, d'acord amb el que proposa les Guies Docents.

Per a la seva realització, tots els estudiants d'un grup de treball hauran d'acudir a les tutories programades a l'efecte (cinc hores en total).

El treball es lliurarà al professor d'acord amb les dates establides en el cronograma adjunt.

a) Objectius generals

Els objectius generals que es plantegen han d'estar d'acord amb el caràcter d'iniciació d'aquest treball. Per això, més enllà dels temes concrets o de les peculiaritats inherents a cada àrea de coneixement, tots els treballs haurien de perseguir una sèrie d'objectius comuns i molt genèrics que tingueren relació amb la metodologia i les tècniques específiques del treball històric. Per exemple,

- Posar en contacte als estudiants amb les fonts i materials per a l'elaboració d'un treball històric.
- Desenvolupar la seva capacitat de selecció, crítica i síntesi de la informació obtinguda.
- Desenvolupar la capacitat d'exposició escrita, d'acord amb les normes formals mínimes: índex, desenvolupament amb epígrafs, citació, conclusions, bibliografia i fonts.
- Iniciar als estudiants en la relació dialèctica entre hipòtesi o plantejaments inicials, recerca d'informació, elaboració del discurs històric i nova hipòtesi.
- Acostumar-los a l'exposició pública i defensa dels treballs.

b) Aspectes formals comuns

Tots els treballs hauran d'atendre's als següents aspectes formals:

- Hauran de presentar-se mecanografiats, amb una extensió aproximada de 20 fulls. L'interlineat ha de ser de 1'5 i la grandària de la lletra 12, Arial o Times New Roman.
 - El treball ha de comptar de: títol, índex, cos principal del text, citacions a peu de pàgina i bibliografia.
- La redacció ha de ser lògicament i gramaticalment correcta.

c) Procediment

- 1.- Plantejament bàsic inicial: tema proposat pel professor o elegit per cada grup d'alumnes a partir de les propostes del professor.
- 2.- Elaboració d'una llista bibliogràfica pertinent, que contindrà:
 - Obres de referència (cronologies, atlas historicogeogràfics, diccionaris, etc.).
 - Manuals i bibliografia general.
 - Monografies i articles de revistes especialitzades.
 - Repertoris de fonts editades.
- 3.- Lectura de la bibliografia:
 - Selecció de dades, idees i arguments.
 - Confecció de fitxes de lectura (de continguts, de citació textual, d'avaluació).
- 4.- Elaboració del guió provisional del treball.
- 5.- Redacció final del treball:
 - Introducció
 - Exposició d'idees i arguments.
 - Aparell crític:
 - Notes a peu de pàgina
 - Citacions textuais
 - Llistats bibliogràfics i documentals
 - Imatges (gràfics, mapes, etc.)
 - Conclusions
- 6.- Exposició oral en classe.

Proposta de l'àrea de Prehistòria:

El tema del treball de grup que es proposa és: **"Formes de vida en la Prehistòria"**. Es tracta de fer un recorregut cronològic a través de diferents apartats, com són: paleoambient, hàbitat i ocupació del territori, activitats subsistencials, organització social i món simbòlic, en les diferents etapes de la prehistòria, de tal manera que s'analitzaran les trajectòries evolutives en tots els aspectes referits, estudiant diversos exemples culturals plantejats pel professor i que seran tractats pels components dels grups de treball.

Es pretén conèixer els canvis paleoambientals i la seva incidència en la geografia mundial, una comprensió de les innovacions tecnològiques i la seva expressió en la variabilitat de la cultura material dels grups humans; al mateix temps es pot reflexionar sobre el paper de les capacitats adaptatives de les poblacions, valorant l'anàlisi de les evidències arqueològiques com a elements que permeten una aproximació a l'estructura social. En definitiva, el tema proposat permet a un grup de treball aconseguir uns coneixements generalitzats sobre els desenvolupaments socials,

tecnològics i culturals, exemplificant-los a partir de les trajectòries seguides per diverses cultures prehistòriques.

Assistència a Tutories:

L'objectiu de les Tutories programades serà el plantejament, discussió i seguiment d'un treball en grup, tal com s'ha plantejat en l'apartat anterior.

La programació d'aquestes tutories, així com les seves dates, serà lliurada a l'inici del curs pel professor als seus estudiants i **la seva assistència serà obligatòria**.

A més de l'assistència obligatòria a les Tutories anteriors, l'alumnat podrà assistir a les hores d'atenció a estudiants que té programades cada professor, per a realitzar consultes sobre qualsevol tema o aspecte relacionat amb l'assignatura.

Les tutories són un element clau en el procés d'avaluació contínua. A més, en "Prehistòria" proposem realitzar dos sessions generals, addicionals, amb el grup complet (una abans de cada examen parcial) per a plantejar i resoldre qüestions relacionades amb els exàmens.

Horaris d'atenció a alumnes

Prof. Dra. Paula Jardón	Dilluns de 15 a 16 h. Dimecres de 14 a 16 h.
Prof. Dra. Teresa Orozco	Dimarts de 12 a 14 h, de 16 a 18 h. Dijous de 12 a 14.
Prof. D. José L. Peña	Dimarts de 9 a 10 h, de 11 a 12 h, de 17 a 19 h. Dijous de 9 a 10 h, de 11 a 12 h. Dijous de
Prof. Dr. Manuel Pérez	Dimarts de 10 a 13 h. Dijous de 10 a 13 h.

Atenent a les activitats docents dels professors, els horaris de tutories poden sofrir modificacions en el segon quadrimestre, en aquest cas s'anunciarà oportunament en classe i en els taulers del Departament de Prehistòria i Arqueologia

Assistència a seminaris o altres activitats guiades:

- Tots els estudiants de primer curs assistiran, com a mínim, a tres de les cinc activitats programades a l'efecte al llarg de tot el curs per les distintes àrees, per a poder ser avaluats per estes tasques en el conjunt de les matèries troncales.
- De cada una d'elles se'ls exigirà després un breu resum o síntesi, que en el seu moment es concretarà.
- Tant les dates com els professors responsables d'aquestes activitats es detallen en l'organigrama adjunt.

Objectius generals

Aquest tipus d'activitats té com a objectiu fonamental posar en contacte a l'estudiant amb altres activitats que, sense dur-se a terme en l'àmbit estricte de les classes o dels seminaris, són habituals en la vida acadèmica universitària, tal com conferències, sessions monogràfiques sobre algun aspecte concret de la història o de les seves fonts i mètodes, visites a arxius o museus, etc. Han de constituir, des del principi, un instrument fonamental per a la socialització dels estudiants en la vida acadèmica més enllà de l'aula, al mateix temps que li acostumen al debat, a l'intercanvi,

a projectar els seus interessos i coneixements fora del recinte universitari i, per descomptat, a augmentar la seva formació.

L'àrea de Prehistòria proposa la realització de dos visites guiades al Museu de Prehistòria, que es portaran a terme al llarg d'estos dos quadrimestres. En la primera d'elles s'abordaran qüestions sobre evolució humana, així com dels grups caçadors i recol·lectors prehistòrics, mentre que en la segona visita s'analitzaran tant les societats agrícoles i ramaderes com les posteriors metal·lúrgiques.

A través dels materials exposats i panells explicatius, es realitzaran comentaris, aclariment de dubtes i conceptes, la qual cosa permet efectuar un repàs valoratiu de les principals qüestions analitzades en l'aula.

Posteriorment, els alumnes hauran de realitzar una breu memòria.

S'incorporaran les noves tecnologies per a facilitar la informació a l'alumnat. La pàgina web de l'assignatura tindrà com a missió afavorir el contacte dels alumnes amb l'assignatura fora de l'aula, així com facilitar el seu accés a informació seleccionada i d'utilitat per al seu treball no presencial. Podrà accedir-se des de la dita pàgina, tant a la informació bàsica sobre l'assignatura (objectius generals, programa, ...) com a divers material complementari.

1er Quadrimestre

Setmana	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	Gener	Febrer
primera		Tema 1	Tema 2	*****	vacances	Examens
segona		Tema 2	Tema 2	Tema 3 Activ. Compl. (I)	Tema 3	Examens
tercera		Tema 2	Tema 3	Tema 3	Tema 3	
quarta	Tema 1	Tema 2	Tema 3	vacances	Examens	

2 Quadrimestre

Setmana	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny
primera		Tema 5	Tema 5 Activ. Compl. (II)	Tema 6 Entrega Treball Curs	Examens F
segona		Tema 5	Tema 6	Tema 6	Examens F
tercera	Tema 4	Tema 5	vacances	Tema 6	Examens F
quarta	Tema 4	Tema 5	vacances	Tema 6 Entrega Síntesis Compl	Examens F

PREHISTÒRIA (14569)

INICI DE CLASSES: DILLUNS 26 SETEMBRE

XI.- AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE

El plantejament metodològic abans assenyalat té a mes com a objectiu afavorir un contacte freqüent i continuat del professor amb els alumnes de manera que li serà possible conèixer el progrés del seu aprenentatge i dur a terme una valoració d'aquest en diversos nivells i atenent a diversos aspectes.

Així, l'avaluació de l'assignatura consistirà en una valoració continuada complementada amb dades objectives procedents dels treballs portats a terme pels alumnes i de dos exàmens parcials.

En aquestes dues proves escrites, és proposarà als alumnes el desenvolupament de qüestions relacionades amb l'assignatura. Cadascú d'aquests exàmens constarà un apartat teòric i un altre pràctic. Aquestes proves es consideraran superades si s'obté una nota igual o major que 5 sobre 10. No obstant això, en la prova escrita que és realitza al final del 1er quadrimestre (parcial), és considera que una nota major que 4 és compensable amb l'altre parcial, eliminant, en aquest cas, la matèria avaluada. En els casos que –superat el parcial- els alumnes ho desitgen, poden renunciar a la nota obtinguda i realitzar un examen final de tota la matèria.

És valorarà especialment el domini d'esquema general de l'evolució de les societats prehistòriques, la capacitat de relació i síntesi, i la precisió conceptual, així com la capacitat d'anàlisi i la claredat expositiva.

Periòdicament s'avaluarà el procés de treball dut a terme pels estudiants de preparació dels classes teòriques mitjançant els manuals i materials que el professor indique. De la mateixa manera, s'avaluarà la preparació i participació en les classes pràctiques. La qualificació total dels exercicis pràctics serà la suma de les qualificacions de les pràctiques realitzades, dividida pel nombre de pràctiques proposades durant el curs, per a l'assignatura "Prehistòria".

Treballs en equip: cada professor realitzarà el seguiment dels equips a ell encomanats en els corresponents tutories programades, que permetran conèixer els avanços individuals i col·lectius, completada per l'avaluació final de l'exposició escrita i oral. La nota obtinguda en aquest treball de curs, suposarà un 15% de la qualificació global en les matèries troncales de primer curs.

Activitats complementàries: les diferents àrees de coneixement oferiran activitats complementàries (conferències, visites guiades, seminaris, etc...) que, al llarg del curs, és realitzaran en espais fora de l'aula. Els alumnes hauran d'assistir, i, seguint les indicacions dels professors, realitzar una breu síntesi mecanografiada de l'activitat en qüestió. Haurà d'assistir almenys, a tres de les activitats proposades per les diferents àrees de coneixement. Això suposarà el 10% de la qualificació global en les matèries troncales de primer curs.

L'activitat proposada per l'àrea de Prehistòria consisteix en dos visites guiades al Museu de Prehistòria de València que és duran a terme, durant el primer i segon quadrimestre respectivament.

En síntesi:

Proves escrites	40%
Lectures bibliogràfiques	20%
Treballs pràctics personals	15%
Treball en equip	15%
Activitats complementàries	10%
TOTAL	100

La convocatòria de setembre correspon a un examen extraordinari de la prova escrita, tenint en compte l'alumne que el dit examen correspon al conjunt de la matèria i no a un únic parcial (encara que esta prova fora superada en el seu moment). Per a superar l'assignatura és tindran en compte les qualificacions obtingudes durant el curs en les diverses activitats i tasques realitzades (treball de grup, activitats complementàries, pràctiques, etc...). Dites qualificacions només és mantindran vigents durant el curs acadèmic 2005 - 2006.